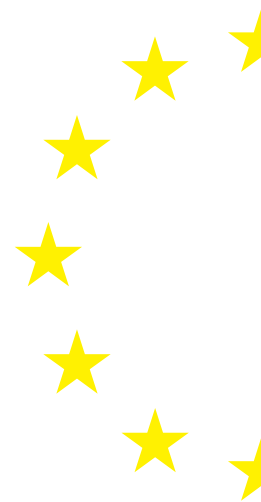

me4.eu
eu4.me
ja za evropu evropa za mene

PREGOVARAČKI TIM

eu
me

Izrazi koji su u ovoj Brošuri upotrijebljeni za fizička lica u muškom rodu, podrazumijevaju iste izraze i u ženskom rodu.

Uvodna riječ glavnog pregovarača

Crna Gora je uspješno zakoračila u treću godinu pregovora o pristupanju EU. Rezultati koje smo ostvarili predstavljaju dobre temelje za nove evropske uspjehe. Svjedoče da se uloženi napor i rad isplatio i motivišu da s istim elanom nastavimo dalje.

Posebna vrijednost prve dvije godine pregovora je u tome što smo osnažili unutrašnji dijalog i saradnju po pitanju članstva u EU. Ideja evropske integracije kao unutrašnjeg zadatka i cilja od čijeg ostvarenja će imati koristi svi naši građani udružila je sav raspoloživi ljudski kapital u zemlji, kroz objedinjavanje potrebnih znanja, iskustva i energije.

Prvu godinu pregovora obilježilo je formiranje pregovaračke strukture koja broji preko 1300 osoba i održavanje sastanaka eksplanatornog i bilateralnog skrininga koji su trajali od marta 2012. do 28. juna 2013. Skrining je pomogao da se sagleda stanje stvari u svim oblastima, kao i da se uoče najveći insitucionalni, pravni i investicioni izazovi za Crnu Goru.

Poseban uspjeh crnogorske administracije i cijelog društva u protekle dvije godine predstavlja privremeno zatvaranje pregovora u dva poglavlja 25. Nauka i istraživanje i 26. Obrazovanje i kultura i otvaranje pregovora u još deset pregovaračkih poglavlja: 4. Slobodno kretanje kapitala, 5. Javne nabavke, 6. Privredno pravo, 7. Pravo intelektualne svojine, 10. Informatičko društvo i mediji, 20. Preduzetništvo i industrijska politika, 23. Pravosuđe i temeljna prava i 24. Pravda, sloboda i bezbjednost, 31. Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika i 32. Finansijski nadzor.

Ovi uspjesi su potvrda posvećenog rada, dobrih rezultata i stimulans da se nastavi još bolje.

U narednim godinama pregovora nastavljamo s reformama koje imaju za cilj dalju političku i demokratsku stabilnost, kreiranje ambijenta koji će unaprijediti ekonomski rast i razvoj u pravcu poboljšanja životnog standarda naših građana i koji će imati konkretne pozitivne efekte u svim oblastima.

Osim rada na usklađivanju domaćeg zakonodavstva s evropskim propisima u svim oblastima i njegovoj adekvatnoj primjeni, fokus će biti na daljem jačanju našeg administrativnog kapaciteta i izgradnji novih institucija.

Članstvo u Uniji otvara mnoge mogućnosti, ali se za njih treba na vrijeme pripremiti jačajući kapacitete, izgrađujući ekspertizu kroz unapređenje potrebnih znanja, vještina i sposobnosti, jačanje konkurentnosti i podizanje kvaliteta. Zato pristupne pregovore treba shvatiti kao mehanizam koji će nas postepeno pripremiti za pravila koja važe unutar EU.

Danas smo bogatiji za dvogodišnje iskustvo i spremniji dočekujemo nove evropske zadatke.

Podgorica, oktobar 2014.

Glavni pregovarač
Ambasador Aleksandar Andrija Pejović

Evropski savjet je 9. XII 2011. prihvatio preporuke Evropske komisije od 12. X 2011. o otvaranju pregovora sa Crnom Gorom u junu 2012.

„Evropski savjet pozdravlja ocjenu Komisije o dobrom napretku koji je Crna Gora ostvarila, čime su postignuti ukupni zadovoljavajući rezultati. U cilju otvaranja pregovora o pristupanju s Crnom Gorom u junu 2012, Evropski savjet zadužuje Savjet da ispita napredak Crne Gore u sprovođenju reformi, s posebnim fokusom na oblasti vladavine prava i osnovnih prava, posebno u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, na osnovu izvještaja koji će predstaviti Komisija u prvoj polovini 2012. Poziva se Komisija da bez odlaganja predstavi okvir za pregovore s Crnom Gorom u skladu sa zaključcima iz decembra 2006. i uspostavljenom praksom, takođe uključujući novi pristup koji je predložila Komisija u pogledu poglavlja o pravosuđu i temeljnim pravima i pravdi, slobodi i bezbjednosti. Komisija se, u tom kontekstu, takođe poziva da pokrene proces analitičkog pregleda usklađenosti pravne tekovine EU s Crnom Gorom u gorenavedenim poglavljima.“

Nakon odluke Evropskog savjeta o početku pregovora s Crnom Gorom, Vlada je 29. XII 2011. imenovala ambasadora Aleksandra Andriju Pejovića za glavnog pregovarača za vođenje pregovora o pristupanju CG Evropskoj uniji, dok je 2. II 2012. donijeta Odluka o uspostavljanju strukture za pregovore CG i EU.

Usljedilo je formiranje 33 radne grupe za vođenje pregovora po pojedinim poglavljima pravne tekovine EU i imenovanje 10 pregovarača-članova Pregovaračke grupe.

Pregovaračka struktura danas broji više od 1300 članova uključujući predstavnike svih društvenih struktura, državnih institucija, akademske zajednice i civilnog sektora. Jednu trećinu ukupnih članova pregovaračke strukture čine predstavnici civilnog društva, dok 55% strukture čine žene. Shodno fazama pregovaračkog procesa, pregovaračka struktura učestvuje kako u pripremi i sastancima analitičkog pregleda zakonodavstva (skrining), tehničkim sastancima, pripremama i izradi pregovaračkih pozicija Crne Gore, tako i ispunjavanju obaveza koje proizilaze iz pregovaračkih dokumenta.

U Briselu je 29. VI 2012. održana Međuvladina konferencija između Crne Gore i EU kojom su i formalno počeli pregovori o pristupanju. Na Međuvladinoj konferenciji su učestvovali evropski komesar za proširenje i susjedsku politiku **Štefan File** i danski ministar za evropske poslove i predsjedavajući Savjetom EU **Nikolaj Vamen**, dok je crnogorsku delegaciju predvodio ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **Milan Roćen**.

Otvaranje pristupnih pregovora, Brisel, 29. VI 2012.

PROCES OTVARANJA PREGOVORA – PO POGLAVLJIMA

DECEMBAR 2012. - JUN 2014.

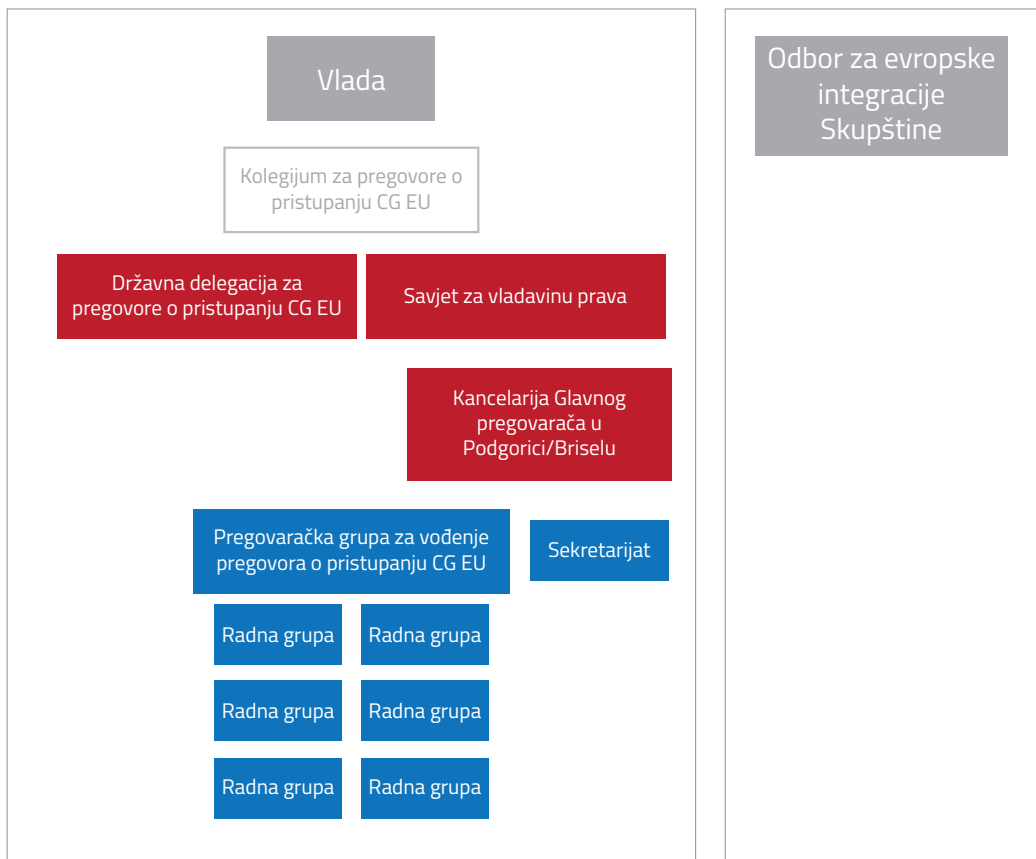

STRUKTURA
ZA VOĐENJE PREGOVORA
O PRISTUPANJU
CRNE GORE
EVROPSKOJ UNIJI

Struktura za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji uspostavljena je Odlukom Vlade Crne Gore od 2. II 2012.

Navedenom Odlukom uspostavljena su sljedeća tijela:

- Kolegijum za pregovore
- Državna delegacija
- Savjet za vladavinu prava (formiran 6. III 2014. Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji)
- Pregovaračka grupa
- Radne grupe
- Kancelarija za podršku glavnom pregovaraču
- Sekretarijat pregovaračke grupe

Kolegijum za pregovore

Radno tijelo Vlade koje razmatra predloge pregovaračkih pozicija i nakon sprovedene procedure u nadležnom radnom tijelu Skupštine Crne Gore, dostavlja ih Vladi na usvajanje.

Kolegijum čine predsjednik Vlade, potpredsjednici Vlade i glavni pregovarač. U radu Kolegijuma za pregovore mogu učestvovati i drugi ministri. Na Kolegijumu za pregovore se raspravlja o svim pitanjima u vezi s pregovorima i odlučuje u vezi s najosjetljivijim pitanjima koja proističu iz pregovaračkog procesa. Dosad je održano devet sjednica Kolegijuma.

Državna delegacija za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

Državna delegacija vodi neposredne političke razgovore i pregovore s državama članicama i institucijama Evropske unije i odgovorna je za uspješno odvijanje pregovora po svim poglavljima pregovora – pravne tekovine Evropske unije. Državna delegacija odgovara za svoj rad Vladi i djeluje u skladu sa smjernicama za pregovore koje usvaja Vlada. Državna delegacija podnosi Vladi izvještaj o stanju pregovora nakon svakog sastanka međuvladine konferencije između Crne Gore i država članica Evropske unije na ministarskom nivou, kao i posebne izvještaje, ukoliko to Vlada zatraži.

Članovi Državne delegacije su šef Državne delegacije – ministar vanjskih poslova i evropskih integracija, zamjenik šefa Državne delegacije - glavni pregovarač; zamjenici glavnog pregovarača; šef Misije Crne Gore pri Evropskoj uniji i sekretar Pregovaračke grupe.

Državna delegacija je do sada učestvovala na četiri Međuvladine konferencije na ministarstvom nivou i na dvije Međuvladine konferencije na zamjениčkom nivou.

Prvu Državnu delegaciju na Međuvladinoj konferenciji na ministarskom nivou, povodom otvaranja procesa pregovora sa Crnom Gorom, 29. VI 2012, predvodio je tadašnji ministar vanjskih poslova i evropskih integracija gospodin Milan Roćen. Članovi delegacije bili su glavni pregovarač ambasador Aleksandar

Andrija Pejović, ambasador Crne Gore pri EU Ivan Leković i sekretar Pregovaračke grupe Milivoje Jurišić. Državnu delegaciju Crne Gore na drugoj Međuvladinoj konferenciji na ministarskom nivou, u vezi s privremenim zatvaranjem procesa pregovora u poglavlju Nauka i istraživanje, 18. XII 2012, predvodio je ministar Igor Lukšić, dok su ostali članovi delegacije bili ministarka nauke gospođa Sanja Vlahović, glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović, ambasador Ivan Leković i sekretar Pregovaračke grupe Milivoje Jurišić.

Otvaranje i privremeno zatvaranje 25. poglavlja Nauka i istraživanje, Brisel, 18. XII 2012.

Otvaranje i privremeno zatvaranje 26. poglavlja *Obrazovanje i kultura*, Brisel, 15. IV 2013.

Državnu delegaciju na prvoj Međuvladinoj konferenciji na zamjeničkom nivou, povodom privremenog zatvaranja procesa pregovora u poglavlju *Obrazovanje i kultura*, 15. IV 2013, predvodio je glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović, a članovi delegacije bili su ambasador Crne Gore pri EU Ivan Leković, član pregovaračke grupe za poglavlje 26 profesor Anđeko Lojpur, šefica radne grupe za poglavlje 26 Mubera Kurpejović i sekretar Pregovaračke grupe Milivoje Jurišić.

Otvaranje poglavlja 5, 6, 20, 23 i 24, Brisel, 18. XII 2013.

Državnu delegaciju Crne Gore na trećoj Međuvladinoj konferenciji na ministarskom nivou, povodom otvaranja procesa pregovora u pet pregovaračkih poglavlja uključujući poglavlja *vladavine prava*, 18. XII 2013, predvodio je ministar Igor Lukšić, a članovi delegacije bili su ministar pravde Duško Marković, ministar unutrašnjih poslova Raško Konjević, glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović, ambasador Ivan Leković i sekretar Pregovaračke grupe Milivoje Jurišić.

Otvaranje poglavlja 7. *Pravo intelektualne svojine* i 10. *Informatičko društvo i mediji*, Brisel, 31. III 2014.

Državnu delegaciju na drugoj Međuvladinoj konferenciji na zamjeničkom nivou, u vezi s otvaranjem procesa pregovora u poglavljima *Informatičko društvo i mediji* i *Pravo intelektualne svojine*, 31. III 2014, predvodio je glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović, a članovi delegacije bili su ambasador Crne Gore pri EU Ivan Leković, šef radne grupe za poglavlje 7 Novak Adžić, šefica radne grupe za poglavlje 10 Ružica Mišković i sekretar Pregovaračke grupe Milivoje Jurišić.

Državnu delegaciju Crne Gore na četvrtoj Međuvladinoj konferenciji na ministarskom nivou, povodom otvaranja procesa pregovora u tri pregovaračka poglavlja, 24. VI 2014, predvodio je ministar Igor Lukšić, a članovi delegacije bili su glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović, ambasador Ivan Leković i sekretar Pregovaračke grupe Milivoje Jurišić.

Otvaranje poglavlja 4. Slobodno kretanje kapitala, 31. Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika i 32. Finansijski nadzor, Brisel, 24. VI 2014.

Odbor za evropske integracije

Skupština Crne Gore ima važnu ulogu u nadgledanju toka pristupnih pregovora s EU i usklađivanja crnogorskog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije.

U cilju jačanja uloge Skupštine u procesu integracije u EU, u maju 2012. je usvojena Odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore kojom su umjesto ranijeg Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije osnovana dva odbora - Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i Odbor za evropske integracije koji je ključno skupštinsko tijelo u praćenju pregovora s EU.

U nadležnosti Odbora za evropske integracije je da prati pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, nadgleda i ocjenjuje tok pregovora i daje mišljenja i smjernice u ime Skupštine o pripremljenim pregovaračkim pozicijama, razmatra informacije o pregovaračkom procesu i razmatra i daje mišljenja o pitanjima koja se otvaraju tokom pregovora, kao i da razmatra i ocjenjuje djelovanje pregovaračkog tima. Odbor ima predsjednika i dvanaest članova.

Usvajanjem Rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju u decembru 2013, dodatno je definisan položaj Skupštine Crne Gore i Odbora za evropske integracije u pregovaračkom procesu.

Savjet za vladavinu prava

Otvaranjem pregovora u poglavljima 23 i 24, Crna Gora je ušla u novu i zahtjevniju fazu, što podrazumijeva kontinuirani rad i efikasnu koordinaciju aktivnosti u oblasti vladavine prava. Stoga se javila potreba za formiranjem tijela koje će, u okviru postojeće strukture za pregovore, biti odgovorno za praćenje rada državnih organa, organa javne uprave i drugih organa i institucija u oblasti vladavine prava, s ciljem unapređenja sprovođenja prioritarnih obaveza u procesu pregovaranja u ovoj oblasti.

Izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, koju je Vlada donijela 6. III 2014, formiran je Savjet za vladavinu prava, kao nadležni organ za praćenje pregovora u oblasti vladavine prava, odnosno u pregovaračkim poglavljima 23 i 24.

Savjet se sastoji od predsjednika, potpredsjednika i 39 članova. Predsjednik Savjeta je potpredsjednik Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku. Zamjenik predsjednika Savjeta je ministar unutrašnjih poslova. Članovi savjeta su: generalni sekretar Skupštine Crne Gore, generalni sekretar Vlade, ministar odbrane, ministar finansija, ministar vanjskih poslova i evropskih integracija, ministar prosvjete, ministar kulture, ministar ekonomije, ministar saobraćaja i pomorstva, ministar održivog razvoja i turizma, ministar zdravlja, ministar za ljudska i manjinska prava, ministar za informaciono društvo i telekomunikacije, ministar rada i socijalnog staranja, glavni pregovarač za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, predsjednik Vrhovnog suda Crne Gore, Vrhovni državni tužilac, predsjednik Sudskog savjeta, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, direktor Agencije za nacionalnu bezbjednost, direktor Uprave policije, direktor Uprave carina, direktor Uprave za inspeksijske poslove, direktor Uprave za antikorupcijsku inicijativu, direktor Uprave za javne nabavke, direktor Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, direktor Uprave za zbrinjavanje izbjeglica, direktor Uprave za kadrove, direktor Uprave za nekretnine, direktor Uprave za imovinu, predsjednik Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, direktor Direkcije za zaštitu tajnih podataka, predsjednik Komisije za sprečavanje sukoba interesa, direktor Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, direktor Javne ustanove Viša stručna škola „Policijska akademija“, predsjednik Državne izborne komisije, predsjednik Savjeta Državne revizorske institucije, izvršni direktor Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije, generalni sekretar Zajednice opština Crne Gore.

Nadležnosti Savjeta su da prati sprovođenje obaveza u poglavljima 23. Pravosuđe i osnovna prava i 24. Pravda, sloboda i bezbjednost, ispituje razloge kašnjenja u sprovođenju obaveza i daje preporuke državnim organima, organima državne uprave i drugim organima i institucijama za hitnu akciju kako bi se sprovele obaveze iz ovih poglavlja, kao i da obavlja druge poslove koji proističu iz Odluke o formiranju strukture za pregovore.

PREGOVARAČKA GRUPA

Pregovaračka grupa je zadužena za stručni i tehnički nivo pregovora s institucijama i državama članicama Evropske unije, po svim poglavljima pregovora – pravne tekovine Evropske unije.

Pregovaračka grupa razmatra i utvrđuje predloge pregovaračkih pozicija i za svoj rad odgovara šefu Državne delegacije i Vladi. Pregovaračka grupa obavlja poslove u skladu sa smjernicama i instrukcijama šefa Državne delegacije. Pregovaračka grupa šefu Državne delegacije i Vladi podnosi izvještaje o stanju pregovora nakon svakog sastanka međuvladine konferencije, kao i posebne izvještaje, ukoliko to šef Državne delegacije i Vlada zatraže. Dosad je održano 13 sastanaka Pregovaračke grupe.

Pregovaračku grupu čine glavni pregovarač, deset članova pregovaračke grupe zaduženih za pojedina poglavlja pregovora, šef Misije Crne Gore pri EU i šef Sekretarijata pregovaračke grupe. Pregovaračka grupa je dosad održala 13 sastanaka na kojima je raspravljano o 23 pregovaračke pozicije, 2 izvještaja o ispunjenim obavezama u pregovaračkom poglavlju, kao i 10 izvještaja o pregovaračkom poglavlju.

Imenovanje crnogorskih pregovarača je teklo paralelno s formiranjem radnih grupa za vođenje pregovora, od februara 2012. do aprila 2013. Tokom tog perioda imenovano je jedanaest pregovarača za 33 poglavlja pravne tekovine EU koji čine Pregovaračku grupu.

Svako od jedanaest pregovarača je zadužen za, najmanje, dvije oblasti, odnosno poglavlja. Iako se razlikuju po obimu i složenosti, svako od pregovaračkih poglavlja ima svoju specifičnu težinu i vrijednost za sveukupni preobražaj društva. Ako cjelokupnu pravnu tekovinu posmatramo kao svojevrsan mozaik, onda svaki od 33 dijelova predstavlja neprocjenjivo važan segment za kreiranje konačne slike.

PREGOVARAČI

Aleksandar Andrija PEJOVIĆ
Glavni pregovarač i pregovarač za
22. i 31, 34, 35. poglavlje

Nikola FABRIS
Viceguverner CBCG
pregovarač za 4, 9, 17. i 18. poglavlje

Anđelko LOJPUR
Profesor na Univerzitetu Crne Gore
Pregovarač za 10, 25. i 26. poglavlje

Arijana NIKOLIĆ
Direktorica za tržište rada i
zapošljavanje u Ministarstvu rada i
socijalnog staranja, pregovarač za
2. i 19. poglavlje

Igor NOVELJIĆ
Sekretar Ministarstva ekonomije,
Pregovarač za 1, 8. i 30. poglavlje

Daliborka PEJOVIĆ

Državna sekretarka u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, pregovarač za 27. i 28. poglavlje

Svetlana RAJKOVIĆ

Generalna direktorica za međunarodnu pravnu saradnju i evropske integracije u Ministarstvu pravde, pregovarač za 23. i 24. poglavlje

Vladimir SAVKOVIĆ

Doc. dr na Pravnom fakultetu UCG, pregovarač za 3, 6, 7. i 20. poglavlje

Danijela STOLICA

Pomoćnica ministra za poljoprivredu i ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, pregovarač za 11, 12. i 13. poglavlje

Nikola VUKIĆEVIĆ

Generalni direktor za budžet u Ministarstvu finansija, pregovarač za 5, 16, 29, 32. i 33. poglavlje

Angelina ŽIVKOVIĆ

V.d. generalnog direktora za državne puteve u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, pregovarač za 14, 15. i 21. poglavlje

RADNE GRUPE ZA VOĐENJE PREGOVORA

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u decembru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Igor Noveljić**, sekretar Ministarstva ekonomije, šef radne grupe je **Nina Vujošević**, pomoćnica ministra ekonomije. Sekretar radne grupe je **Tatjana Tomić** iz MVPEI. Radnu grupu čini 47 članova (33 iz državnih institucija i 14 iz civilnog sektora).*

Slobodno kretanje robe je jedna od četiri osnovne slobode kojima se obezbeđuje efikasno funkcionisanje unutrašnjeg, odnosno jedinstvenog tržišta EU. Ovo poglavlje se odnosi na uklanjanje svih prepreka na području trgovine koje onemogućavaju stavljanje proizvoda koji su porijeklom iz drugih država članica Unije na nacionalna tržišta. To se postiže ujednačavanjem nacionalnih propisa u oblastima standardizacije, akreditacije, metrologije, nadzora nad tržištem, proceduralnim mjerama i direktivama starog i novog pristupa.

Uskladiti se s pravnom tekovinom EU u ovom poglavlju znači prilagoditi svoju ekonomiju na način da se obezbijedi slobodan pristup tržištu od više od 500 miliona potrošača i 23 miliona privrednih društava.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u aprilu 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Arijana Nikolić**, direktorica za tržište rada i zapošljavanje u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, šef radne grupe je **Vukica Jelić**, direktorica Zavoda za zapošljavanje. Sekretar radne grupe je **Srđan Četković** iz MVPEI. Radnu grupu čine 33 člana (18 iz državnih institucija i 15 iz civilnog sektora).*

Cilj politike slobode kretanja radnika je da se državljani EU mogu slobodno kretati, boraviti, studirati i raditi u bilo kojoj državi članici EU. Slobodno kretanje radnika, koje je ugrađeno u Ugovore EU, je sastavni element jedinstvenog tržišta i središnji element njegovog uspjeha. Ono podstiče privredni razvoj omogućavajući ljudima da putuju i kupuju preko granice.

Prema odredbama pravnih propisa Evropske unije, radnik koji se seli u drugu državu članicu ima određena prava. To su: pravo na rad bez radne dozvole, jednakost postupanja u zapošljavanju s državljanima članice u kojoj se rad obavlja, pravo na jednaku socijalnu sigurnost kakvu imaju i državljani članice u kojoj se radnik zapošljava, pravo članova porodice da se pridruže radniku i da primaju porodičnu naknadu, potpuna koordinacija sistema socijalne sigurnosti i uzajamno priznavanje kvalifikacija.

EURES je evropska mreža javnih službi za zapošljavanje koja ima za cilj da promoviše slobodu kretanja radnika unutar EU, naročito kroz blisku saradnju između nacionalnih službi za zapošljavanje radi razmjene informacija o mogućnostima zapošljavanja.

Evropska kartica zdravstvenog osiguranja (EZKO) je besplatna kartica koja omogućava državljanima EU da, tokom privremenog boravka u bilo kojoj državi članici EU, Islandu, Lihtenštajnu, Norveškoj i Švajcarskoj, koriste medicinski nužne zdravstvene usluge prema istim uslovima i po istoj cijeni (besplatno u nekim zemljama), kakvu imaju osigurane u toj zemlji.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u septembru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Vladimir Savković**, docent dr na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, šef radne grupe je **Pavle Radovanović**, generalni sekretar Privredne komore. Sekretar radne grupe je Milena Biro iz MVPEI. Radnu grupu čine 32 člana (14 iz državnih institucija i 18 iz civilnog sektora).*

Uskladiti se s pravnom tekovinom EU u ovom poglavlju znači prilagoditi svoje tržište uslovima neophodnim za cjelokupan razvoj ekonomije zemlje, kao i za priznavanje stečenog obrazovanja naših državljana u svim državama EU.

Ovo poglavlje obuhvata tri oblasti: osnivanje preduzeća, stručne kvalifikacije i poštanske usluge.

Pravo osnivanja preduzeća će omogućiti crnogorskim poslovnim subjektima da pokrenu, započnu i obavljaju privredne djelatnosti na stabilan i kontinuiran način u jednoj ili više država članica EU.

Međusobno priznavanje stručnih kvalifikacija je dio platforme pružanja usluga na unutrašnjem tržištu koji podrazumijeva uspostavljanje sistema koji će vršiti automatsko priznavanje obrazovnih isprava za regulisane profesije (doktor medicine, doktor stomatologije, veterinar, arhitekta, farmaceut, medicinska sestra i babica) stečenih u bilo kojoj članici EU.

Takođe, cilj ovog poglavlja je stvaranje zajedničkog tržišta za poštanske usluge i osiguranje kvaliteta usluga koje se pružaju.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u decembru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Nikola Fabris**, viceguverner Centralne banke Crne Gore, šef radne grupe je **Marijana Mitrović-Mijatović**, direktorica Sektora za istraživanje i statistiku u Centralnoj banci Crne Gore. Sekretar radne grupe je **Milena Biro** iz MVPEI. Radnu grupu čine 33 člana (29 iz državnih institucija i 4 iz civilnog sektora).*

Slobodno kretanje kapitala omogućava protok sredstava unutar Evropske unije, olakšava prekograničnu trgovinu, doprinosi mobilnosti radnika, olakšava prikupljanje kapitala potrebnog za započinjanje poslovanja i rast privrednih subjekata i funkcionisanje integrisanog, otvorenog i efikasnog unutrašnjeg tržišta, što je od interesa za sve građane EU. Ovo poglavlje propisuje pravila slobodnog kretanja kapitala među državama članicama Unije, a ona obuhvataju zabranu svih restrikcija u kretanjima kapitala i plaćanjima.

Uskladiti se s pravnom tekovinom EU u ovom poglavlju znači prilagoditi svoje zakone i tržište kapitala uslovima nesmetanog prometa kapitala, uslovima nediskriminisanog uživanja svojinskih prava, i cilju jačanja sistema borbe protiv pranja novca. Za građane ova sloboda znači mogućnost obavljanja mnogih operacija izvan granica Crne Gore, kao što je otvaranje bankovnih računa, kupovina akcija u stranim kompanijama, investiranje gdje je to najisplativije, kao i kupovina nekretnina. Za privredna društva ova sloboda znači mogućnost investiranja i posjedovanja evropskih privrednih društava i aktivna uloga u njihovom upravljanju. Za državne institucije ova sloboda znači niže stope zajma nego ranije, što znatno olakšava finansiranje troškova školstva, zdravstva i svih oblika javne potrošnje.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u julu 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Nikola Vukičević**, generalni direktor za budžet u Ministarstvu finansija, šef radne je grupe **Mersad Mujević**, direktor Uprave za javne nabavke. Sekretar radne grupe je **Milena Biro** iz MVPEI. Radnu grupu čini 29 članova (25 iz državnih institucija i 4 iz civilnog sektora).*

Javne nabavke u EU predstavljaju značajno tržište. Prema procjenama Evropske komisije, ukupna vrijednost javnih nabavki iznosi 16% bruto nacionalnog proizvoda Unije.

Sistem javnih nabavki se temelji na opštim načelima transparentnosti, jednakog tretmana, slobode tržišnog nadmetanja i nediskriminacije. Cilj evropskog zakonodavstva na ovom području je osigurati davaocima usluga, isporučiocima roba i izvođačima radova mogućnost nadmetanja na javnim tenderima u državama članicama EU i jačanje ekonomskog razvoja i efikasnosti.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u avgustu/septembru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Vladimir Savković**, docent dr na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, šef radne grupe **Goran Nikolić**, savjetnik u Ministarstvu ekonomije. Sekretar radne grupe je **Tatjana Tomić** iz MVPEI. Radnu grupu čini 27 članova (17 iz državnih institucija i 10 iz civilnog sektora).*

Ovo poglavlje se odnosi na osnivanje i poslovanje privrednih društava u državama članicama Evropske unije. Obuhvata dva dijela: pravo privrednih društava u užem smislu, računovodstvo i reviziju.

Pravo privrednih društava u užem smislu odnosi se na pravila o osnivanju, registraciju, domaće i prekogranično spajanje i podjelu privrednih društava. Oblast računovodstva i revizije uključuje uspostavljanje sistema provjere kvaliteta rada revizorske struke i djelotvornog sistema javnog nadzora, kao i sistema javnog objavljivanja godišnjih finansijskih izvještaja.

Cilj usklađivanja crnogorskog prava privrednih društava s evropskim zakonodavstvom i novim tendencijama na ovom području je stvaranje uslova koji će svim domaćim poslovnim subjektima omogućiti da postanu relevantan i ravnopravan učesnik savremenog privrednog svijeta. Osim toga, usklađivanjem zakonodavstva ujedno se pokušava izbjeći pravna nesigurnost koja može predstavljati dodatnu prepreku poslovanju i investicijama.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u septembru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Vladimir Savković**, docent dr na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, šef radne grupe je **Novak Adžić**, direktor Zavoda za intelektualnu svojinu. Sekretar radne grupe je **Marko Mrdak** iz MVPEI. Radnu grupu čini 21 član (15 iz državnih institucija i 6 iz civilnog sektora).*

Intelektualna svojina podrazumijeva autorsko i srodna prava, kao i prava industrijske svojine.

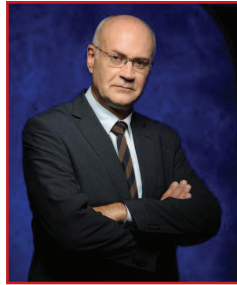
Autorsko pravo odnosi se na pravo autora da raspolaže svojim književnim, naučnim ili umjetničkim djelima te djelima iz drugih područja stvaralaštva. Cilj evropskih propisa u pogledu zaštite autorskog prava je prilagođavanje nacionalnih propisa država članica kako bi se na najbolji mogući način mogao pratiti tehnološki razvoj, ali i međunarodne obaveze prihvaćene u okviru Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu.

Industrijska svojina obuhvata prava kojima proizvođači štite od konkurenata svoje poslovne interese, položaj na tržištu i sredstva uložena u istraživanje, razvoj i promociju proizvoda. Industrijski dizajn štiti novi vanjski oblik ili izgled proizvoda, a osim njega od ostalih mjera zaštite pojedinih aspekata i svojstava proizvoda tu su i patent kojim se štiti novo rješenje nekog tehničkog problema, te žig koji služi za razlikovanje od sličnih proizvoda ili usluga koje već postoje na tržištu.

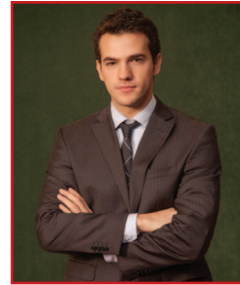
Pravna tekovina Evropske unije određuje zajedničku polaznu tačku za zaštitu industrijskog dizajna te uspostavlja zajednički sistem za industrijski dizajn Unije (RCD) te žig Unije (CTM).

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

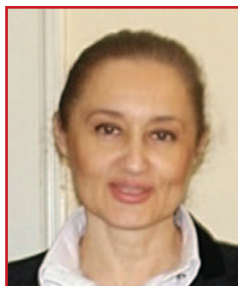
*Radna grupa je formirana u avgustu/septembru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Igor Noveljić**, sekretar Ministarstva ekonomije, šef radne grupe je **Zoran Perišić**, pomoćnik ministra ekonomije. Sekretar radne grupe je **Marko Mrdak** iz MVPEI. Radnu grupu čini 26 članova (14 iz državnih institucija i 12 iz civilnog sektora).*

Pravna tekovina EU koja se odnosi na konkurenciju obuhvata politiku tržišne konkurencije i kontrolu državne pomoći. Države članice EU su usaglasile zajednička pravila koja svim učesnicima omogućuju ravnopravan položaj u tržišnoj utakmici.

Pravila tržišne konkurencije predstavljaju temelj na kom je formirana tržišna privreda jedne zemlje. Njena je svrha pomoći tržištu da funkcioniše bolje u tržišnim uslovima koji podjednako važe za sve njegove učesnike. Tim je pravilima određena zaštita od takozvanih kartela – od sklapanja zabranjenih sporazuma među preduzetnicima koji, na primjer, služe dogovaranju cijena, ograničavanju proizvodnje, razvoja i ulaganja, međusobnoj podjeli tržišta ili izvora nabavki.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u martu 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Nikola Fabris**, viceguverner Centralne banke Crne Gore, šef radne grupe je **Ana Vlahović**, savjetnica viceguvernera Centralne banke. Sekretar radne grupe je **Zorka Kordić** iz MVPEI. Radnu grupu čini 35 članova (21 iz državnih institucija i 14 iz civilnog sektora).*

Ovo poglavlje se odnosi na usklađenost propisa u oblasti bankarstva, osiguranja i reosiguranja, penzijskih fondova pod pokroviteljstvom poslodavca, tržišta kapitala i infrastrukture finansijskih tržišta, s pravnom tekovinom EU, ali i na njeno efikasno sprovođenje od strane nadležnih supervizorskih institucija, što za krajnji cilj ima podsticanje i očuvanje finansijske stabilnosti.

Ovo poglavlje obuhvata četiri oblasti: 1. bankarstvo i finansijski konglomerati, 2. osiguranje i penzijsko osiguranje pod pokroviteljstvom poslodavca, 3. tržišta hartija od vrijednosti i investicione usluge i 4. infrastruktura finansijskih tržišta.

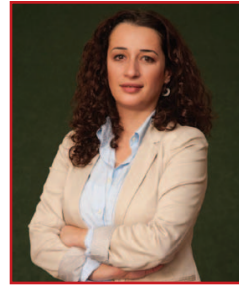
Za sprovođenje pravne tekovine EU u ovoj oblasti nadležni su Ministarstvo finansija, Centralna banka Crne Gore - CBCG, Komisija za hartije od vrijednosti - KHOV, Agencija za nadzor osiguranja - ANO i Fond za zaštitu depozita – FZD.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

Radna grupa je formirana u novembru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Anđelko Lojpur**, profesor na univerzitetu Crne Gore, šef radne grupe je **Ružica Mišković**, savjetnica u Ministarstvu za informatičko društvo i medije. Sekretar radne grupe je **Melita Rastoder** iz MVPEI. Radnu grupu čini 39 članova (23 iz državnih institucija i 16 iz civilnog sektora).

Poglavlje Informatičko društvo i mediji čini cjelinu od tri oblasti: elektronske komunikacije, usluge informatičkog društva i audiovizuelna politika.

Evropski propisi promovišu i podstiču tržišnu utakmicu, razvoj i širu dostupnost savremenih usluga, kao i novih tehnologija, s naglaskom na interese krajnjih korisnika usluga.

Ključna pitanja u okviru oblasti elektronskih komunikacija su: širokopojasni pristup, standardizacija, interkonekcija, tržište i analiza tržišta, univerzalne usluge i prava korisnika, pitanja privatnosti, digitalizacija i politika radio spektra. Ključna pitanja u okviru oblasti usluga informatičkog društva su: informaciona bezbjednost, e-uprava, e-zdravstvo, e-potpis, javni sektor, e-trgovina. Ključna pitanja u okviru oblasti audiovizuelne politike su: audiovizuelne medijske usluge, javni radio difuzni servisi Crne Gore, zaštita maloljetnika, filmsko naslijeđe, kulturna raznolikost.

Pravna tekovina ovog poglavlja sadrži pravila koja omogućavaju efikasno funkcionisanje zajedničkog tržišta u području telekomunikacionih usluga i mreža, kao i njihovu promociju, razvoj i širu dostupnost. Cilj EU je da korisnicima osigura usluge po povoljnim cijenama (telefon, faks, pristup internetu, besplatni hitni pozivi), uz stimulaciju tržišne utakmice i smanjenje dominacije monopola koji se i dalje održavaju za određene usluge (npr. pristup internetu velike brzine). Prioritet EU je i sprečavanje "digitalnog jaza" između bogatih i siromašnijih regiona EU s manje pristupa internetu.

Na području audiovizuelne politike, odnosno medija, poseban naglasak se stavlja na zaštitu meloljetnika od neprimjerenih programskih sadržaja kao i na pravila o teletrgovini i oglašavanju. Promovišu se evropska audiovizuelna djela, kao i djela nezavisnih proizvođača, daju se preporuke o medijskom pluralizmu, zaštiti filmske građe i sl.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

Radna grupa je formirana u oktobru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je Danijela Stolica, pomoćnica ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja, šefica radne grupe je Kristina Lapčević, načelnica Odjeljenja za ekonomske analize u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja. Sekretar radne grupe je Velimir Šljivančanin iz MVPEI. Radnu grupu čine 74 člana (44 iz državnih institucija i 30 iz civilnog sektora).

Zajednička poljoprivredna politika je poljoprivredna politika EU čiji su glavni ciljevi osiguravanje životnog standarda poljoprivrednika, obezbjeđenje stabilnog i sigurnog snabdjevanja hranom po cijenama dostupnim potrošačima, uz očuvanje ruralnih područja.

Osnovni principi na kojima se zasniva ZPP su:

- Zajedničko tržište – Sve zemlje članice čine jedinstveno tržište čime su za sve države obezbjeđena ista pravila nastupa, kako na zajedničkom tržištu tako i u trgovini sa trećim zemljama;
- Prioritet Evropske unije odražava se u nastojanju da se izbjegnu poremećaji na tržištu i uspostavi stabilnost u snabdjevanju poljoprivrednim proizvodima;
- Finansijska solidarnost odnosi se na sve zemlje članice EU, bez izuzetaka. One učestvuju u pokrivanju troškova ZPP, ali udio u finansiranju nije isti za sve države članice.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

Radna grupa je formirana u septembru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Danijela Stolica**, pomoćnica ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja, šef radne grupe je **Zorka Prljević**, direktor Fitosanitarnе uprave. Sekretar radne grupe je **Srđan Četković** iz MVPEI. Radnu grupu čini 55 članova (20 iz državnih institucija i 35 iz civilnog sektora).

Pravna tekovina EU u oblasti bezbjednosti hrane, veterinarstva i fitosanitarnog nadzora ima za cilj obezbjeđivanje visokog nivoa zaštite zdravlja potrošača, zaštitu zdravlja i dobrobiti životinja, zaštitu zdravlja bilja, uz istovremeno spriječavanje unošenja i širenja zaraznih i parazitskih bolesti, kao i organizama štetnih za bilje u Crnu Goru, a samim tim i u Evropsku uniju.

EU primjenjuje integralni pristup "od njive do trpeze", koji se sastoji se od tri dijela koja se međusobno nadopunjavaju:

- bezbjednost hrane: pravila higijene u proizvodnji, preradi i stavljanju u promet hrane i hrane za životinje, zvanična kontrola i mehanizmi za osiguranje bezbjednosti hrane;
- veterinarstvo: pravila o prometu životinja i životinjskih proizvoda, zdravlje životinja, zvanična kontrola uvoza proizvoda iz trećih zemalja, kao i praćenje kretanja životinja;
- fitosanitarni nadzor: pravila o kontroli štetnih organizama na biljkama i biljnom materijalu, stavljanje na tržište sredstava za zaštitu bilja, sjemena i sadnog materijala, kontrola rezidua pesticida u proizvodima biljnog porijekla.

Takođe, ovo poglavlje obuhvata propise koji se odnose na genetski modifikovane organizme

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

Radna grupa je formirana u februaru 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Danijela Stolica**, pomoćnica ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja, šef radne grupe je **Aleksandar Joksimović**, direktor Instituta za biologiju mora. Sekretar radne grupe je **Velimir Šljivančanin** iz MVPEI. Radnu grupu čine 42 člana (24 iz državnih institucija i 18 iz civilnog sektora).

Ribarstvo je važna privredna grana i istorijski posmatrano, dugo prisutna djelatnost u zemljama EU. Racionalna eksploatacija obnovljivih resursa, kao i pitanja uređenja tržišta proizvodima ribarstva, strukturne politike, nadzora i kontrole i međunarodne saradnje u ribarstvu uređena je Zajedničkom ribarskom politikom EU (ZRP).

Zajednička ribarska politika EU obuhvata pitanja iskorišćavanja i upravljanja ribljim bogatstvima, pitanja uređenja tržišta proizvodima ribarstva, pitanja strukturne politike, nadzora i kontrole, kao i međunarodnu saradnju u ribarstvu.

Zajednička ribarska politika izvorno je bila dio Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP), a izdvajanju u zasebnu politiku doprinio je ulazak u EU zemalja sa znatnim ribarskim flotama i morskim resursima, kao i potreba rješavanja novih specifičnih problema, poput očuvanja resursa ribe.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u aprilu 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Angelina Živković**, vd. generalnog direktora za državne puteve u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, šef radne grupe je **Zoran Radonjić**, sekretar Ministarstva saobraćaja i pomorstva. Sekretar radne grupe je **Amina Bajrović** iz MVPEI. Radnu grupu čine 52 člana (34 iz državnih institucija i 18 iz civilnog sektora).*

Pravni okvir saobraćajne politike EU omogućava uspostavljanje efikasnog sistema prevoza robe i putnika unutar Evropske unije kao i na međunarodnom nivou, čime se doprinosi smanjenju ograničenja među državama. Saobraćajna politika ima za cilj da podmiri rastuće potrebe mobilnosti građana i robe u okviru EU, što se postiže bezbjednijim i sigurnijim saobraćajem, poboljšanjem kvaliteta saobraćajnih usluga, povećanjem efikasnosti prevoza i saobraćajne infrastrukture kroz informacione i inteligentne transportne sisteme. Propisi EU iz oblasti saobraćaja definišu standarde za smanjenje štetnog uticaja saobraćaja na životnu sredinu, kao i efikasniju zaštitu prava putnika i sprovođenje socijalnog zakonodavstva.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u februaru 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Angelina Živković**, vd. generalnog direktora za državne puteve u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, šef radne grupe je **Dragica Sekulić**, pomoćnica ministra ekonomije. Sekretar radne grupe je **Sanja Radović** iz MVPEI. Radnu grupu čini 26 članova (11 iz državnih institucija i 15 iz civilnog sektora).*

Ciljevi energetske politike EU su konkurentnost, sigurnost snabdijevanja i održivost.

Pravni okvir u oblasti energetike sastoji se od pravila i politika najprije u pogledu konkurencije i državne pomoći, uključujući i sektor uglja, uslove za ravnopravan pristup resursima za prospekciju, istraživanja i proizvodnju u sektoru nafte i gasa, unutrašnje energetske tržište (otvaranje tržišta električne energije i gasa), promociju obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti, nuklearnu energiju i nuklearnu sigurnost i zaštitu od zračenja. Što se tiče međunarodnih sporazuma, poglavlje sadrži Sporazum o Energetskoj povelji i srodne instrumente.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

Radna grupa je formirana u martu 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Nikola Vukićević**, generalni direktor za budžet u Ministarstvu finansija, šef radne grupe je **Novo Radović**, generalni direktor za poreski i carinski sistem u Ministarstvu finansija. Sekretar radne grupe je **Đorđe Janković** iz MVPEI. Radnu grupu čini 39 članova (31 iz državnih institucija i 8 iz civilnog sektora).

Poreska harmonizacija označava koordinaciju poreskih sistema članica EU radi izbjegavanja nacionalnih poreskih mjera koje mogu negativno uticati na funkcionisanje unutrašnjeg tržišta EU.

Svaka država članica ima pravo da zadrži svoj poreski sistem pa čak i da uvodi nove poreske oblike, uz obavezu da neke njihove dijelove uskladi s evropskim propisima. U oblasti poreza i dalje se primjenjuje konsenzualno odlučivanje među državama članicama. Ipak, postoje neka zajednička pravila koja, u duhu nenarušavanja tržišne utakmice, propisuju minimalne poreske stope (PDV, akcize).

Razlike u poreskim sistemima država članica, kao i u nacionalnim poreskim politikama koje one vode, izazivaju diskriminaciju u pogledu investicija između država članica, pa je određena poreska harmonizacija postala neophodan uslov funkcionisanja jedinstvenog tržišta EU. Cilj EU nije da standardizuje nacionalne sisteme poreza, već da osigura da oni budu kompatibilni ne samo jedni s drugim, već i sa ciljevima postavljenim u Ugovoru o osnivanju EU. Ovo može biti ostvareno kroz koordinaciju, vođenje zajedničke politike i aktivnosti u pojedinim oblastima, ujednačavanje nacionalnog zakonodavstva putem regulativa i direktiva, a sve u skladu s Ugovorom o osnivanju EU.

*Prethodni šef Radne grupe, od obrazovanja do jula 2014. bila je Tatjana Bošković, samostalna savjetnica u Ministarstvu finansija.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

Radna grupa je formirana u decembru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Nikola Fabris**, viceguverner Centralne banke Crne Gore, šef radne grupe je **Milica Kilibarda**, direktorica Direkcije za monetarnu politiku i fiskalna istraživanja u Centralnoj banci Crne Gore. Sekretar radne grupe je **Zorka Kordić** iz MVPEI. Radnu grupu čini 41 član (35 iz državnih institucija i 6 iz civilnog sektora).

Pravna tekovina Evropske unije u oblasti ekonomske i monetarne politike odnosi se na posebna pravila kojima se zahtijeva nezavisnost centralnih banaka u državama članicama, zabranjuje se finansiranje javnog sektora od strane centralne banke, kao i povlašćen pristup javnog sektora finansijskim institucijama i poštovanje pravila u oblasti fiskalne politike i nadzora.

Obaveza svih država članica EU je da ekonomsku politiku tretiraju kao zajednički interes i stalno međusobno koordiniraju nacionalne ekonomske politike, kao i da ostvaruju uravnoteženi nacionalni budžet.

Usklađivanje ekonomskih politika podrazumijeva i zajedničko planiranje integracija privrede, podsticanje privrednog rasta, osiguranje radnih mjesta i konkurentnosti evropske ekonomije kao cjeline na globalnom nivou.

Kako bi se učlanile u Ekonomsku i monetarnu uniju, države kandidati treba da zadovolje uslove koji su definisani Ugovorom iz Mاستrihta iz 1992:

-Stabilne cijene: inflacija može biti najviše do 1,5% viša od stope inflacije triju zemalja sa najnižom stopom inflacije;

-Stabilne javne finansije: budžetski deficit ne smije biti viši od 3% BDPa; javni dug ne smije biti viši od 60% BDPa

Pored ekonomskih kriterijuma, sve zemlje moraju zadovoljiti institucionalne kriterijume: uskladiti propise s pravnom tekovinom EU i osigurati nezavisnost centralne banke (funkcionalna, institucionalna i personalna nezavisnost).

*Prethodni šef radne grupe, od obrazovanja do septembra 2013. bila je Zorica Kalezić, savjetnica viceguvernera Centralne banke.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u aprilu 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Nikola Fabris**, viceguverner Centralne banke Crne Gore, šef radne grupe je **Gordana Radojević**, direktorica Zavoda za statistiku. Sekretar radne grupe je **Ana Tomković** iz MVPEI. Radnu grupu čini 101 članova (89 iz državnih institucija i 12 iz civilnog sektora).*

Usklađivanje s pravnom tekovinom u okviru ovog poglavlja je od velike važnosti, ne samo za oblast statistike, već i za druga pregovaračka poglavlja, jer se kroz statistiku prati napredak u ostalim u ostalim oblastima pregovora.

Cilj pregovora u ovom poglavlju je usklađivanje službene statistike s evropskim standardima i metodologijama, kroz stvaranje jedinstvenog usklađenog metodološkog evropskog sistema koji uz minimalan trošak ljudskih i finansijskih resursa, dostavlja najkvalitetniji podatak u najkraćem mogućem roku i na najpristupačniji mogući način svim korisnicima.

Od kvaliteta i dostupnosti statističkih podataka zavisi i kvalitet osnove na kojoj se temelji službena politika jedne države. Glavni nosioci zvanične državne statistike su nacionalni statistički zavodi koji su odgovorni za koordinaciju nacionalnog statističkog sistema. Na evropskom nivou tu funkciju obavlja Statistička kancelarija Evropske unije - Eurostat koja prikuplja i objavljuje statističke podatke. Evropska statistika je zasnovana na načelima nezavisnosti, pouzdanosti, povjerljivosti, nepristrasnosti i objektivnosti što podstiče zemlje članice da poboljšaju standarde na kojima se službena statistika temelji.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

Radna grupa je formirana u decembru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Arijana Nikolić**, direktorica za tržište rada i zapošljavanje u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, šef radne grupe je **Slobodan Filipović**, direktor Direktorata za rad u Ministarstvu rada i socijalnog staranja. Sekretar radne grupe je **Dragana Garbin** iz MVPEI. Radnu grupu čini 65 članova (54 iz državnih institucija i 11 iz civilnog sektora).

Politika zapošljavanja predstavlja strateške ciljeve EU u postizanju pune zaposlenosti, dobrih radnih uslova, visoke produktivnosti i socijalne kohezije u skladu s politikom „fleksisigurnosti“ koja znači kombinaciju fleksibilnosti i sigurnosti tržišta radne snage.

Pravna tekovina u ovom poglavlju obuhvata minimalne standarde iz područja radnog prava, jednakog tretiranja muškaraca i žena po pitanjima zapošljavanja i socijalne sigurnosti, zdravlja i sigurnosti na radu. Osim toga, izrađena su posebna obavezujuća pravila u pogledu zabrane diskriminacije po osnovu rasne i etičke pripadnosti, vjere, invaliditeta, dobi i polne orijentacije.

Evropski socijalni fond (ESF) je glavni instrument za sprovođenje strateške politike EU u oblasti zapošljavanja. Fond je osnovan 1957. Iz Fonda se finansiraju mjere za povećanje zaposlenosti u državama članicama i regijama EU, posebno u onim manje razvijenim.

Evropa 2020 je strategija EU i predstavlja viziju kako obezbijediti nova i sigurna radna mjesta i bolji život za građane. Cilj ove strategije jeste ekonomski razvoj zasnovan na znanju (uz očuvanje životne sredine), visok nivo zaposlenosti, produktivnosti i socijalne kohezije.

*Prethodni šef radne grupe, od obrazovanja do juna 2014. bila je Vesna Simović, pomoćnica ministra rada i socijalnog staranja.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

Radna grupa je formirana u septembru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Vladimír Savković**, docent dr na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, šef radne grupe je **Dragan Kujović**, pomoćnik ministra ekonomije. Sekretar radne grupe je **Vladana Mitrović** iz MVPEI. Radnu grupu čini 47 članova (36 iz državnih institucija i 11 iz civilnog sektora).

Cilj politike preduzetništva i industrijske politike Evropske unije jeste stvaranje povoljnog ambijenta za proizvođače i preduzetnike, kroz pružanje podrške kako bi bili konkurentni sa svojim proizvodima i mogli da posluju u pravednim i jednakim uslovima u Evropi i širom svijeta.

Predmet pregovora u ovom poglavlju su industrijska politika, mala i srednja preduzeća (MSP) i preduzetnička politika, programi Unije, Direktiva o suzbijanju zakašnjelih isplata, finansijski instrumenti pomoći, turistička industrija, vazдушna i pomorska industrija, građevinarstvo, drvna industrija, industrija čelika, metala i drugih sirovina.

Industrijska politika EU nastoji da promoviše industrijske strategije koje bi povećale konkurentnost i ubrzale prilagođavanje strukturnim promjenama, podsticale na povoljno okruženje za poslovno stvaranje i rast širom EU, kao i na domaće i strane investicije. Ona takođe ima za cilj da poboljša sveukupnu poslovnu klimu u kojoj mala i srednja preduzeća funkcionišu, što uključuje privatizaciju i restrukturiranje.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u aprilu 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Angelina Živković**, vd. generalnog direktora za državne puteve u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, šef radne grupe je **Zoran Vukašinić**, načelnik Odjeljenja normativno-pravnih poslova u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva. Sekretar radne grupe je **Amina Bajrović** iz MVPEI. Radnu grupu čini 13 članova (8 iz državnih institucija i 5 iz civilnog sektora).*

Trans-evropske mreže (TEN) predstavljaju okosnicu razvoja unutrašnjeg tržišta EU. Cilj ovog poglavlja je stvaranje putne, energetske i telekomunikacijske mreže koja će povezati sve zemlje članice EU, uz mogućnost uključivanja i trećih zemalja.

Bez moderne infrastrukture koja bi povezala različite regionalne i nacionalne mreže nije moguće uspostaviti slobodan protok putnika, robe i usluga što predstavlja važan element za ostvarivanje ekonomske i socijalne kohezije Unije.

Ovo poglavlje obuhvata trans-evropsku saobraćajnu mrežu, trans-evropsku energetske mrežu i trans-evropsku telekomunikacijsku mrežu.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u oktobru 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je državni sekretar za evropske integracije ambasador Aleksandar **Andrija Pejović**, šef radne grupe je **Ivana Petričević**, generalni direktor Generalnog direktorata za koordinaciju programa pomoći EU. Sekretar radne grupe je **Bojan Vujović** iz MVPEI. Radnu grupu čine 35 članova (30 iz državnih institucija i 5 iz civilnog sektora).*

Regionalna politika Evropske unije podrazumijeva finansijsku podršku državama članicama i regionima kroz sprovodeće projekata čiji je cilj jačanje ekonomske, društvene i teritorijalne kohezije, s posebnim usmjerenjem na: (1) smanjivanje razlika između regiona EU u cilju jačanja ekonomske i društvene kohezije; (2) jačanje regionalne konkurentnosti s ciljem da Unija, kao cijelina, ostane konkurentna na svjetskim tržištima i (3) evropsku teritorijalnu saradnju s ciljem promocije saradnje između regiona EU.

Ovo poglavlje sadrži okvirne propise koji definišu pravila za pripremu i odobravanje operativnih programa čije se sprovođenje finansira iz Evropskih strukturnih i investicijskih fondova (ESI fondovi), tj. Evropskog fonda za regionalni razvoj i Evropskog socijalnog fonda i – za neke države članice – programa Kohezionog fonda uz uvažavanje teritorijalne organizacije svake države članice.

U periodu 2007-2013, za države članice EU kroz Evropski fond za regionalni razvoj, Evropski socijalni fond i Kohezioni fond je opredijeljeno približno 338,8 milijardi eura. Sredstva iz ovih fondova će biti dostupna Crnoj Gori nakon pristupanja EU.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u martu 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Svetlana Rajković**, generalna direktorica za međunarodnu pravnu saradnju i evropske integracije u Ministarstvu pravde, šef radne grupe **Branka Lakočević**, pomoćnica ministra pravde. Sekretar radne grupe je **Violeta Berišaj** iz MVPEI. Radnu grupu čini 47 članova (41 iz državnih institucija i 6 iz civilnog sektora).*

Cilj ovog poglavlja je stvaranje preduslova za nezavisno i nepristrasno sudstvo, sa neophodnim administrativnim kapacitetima za zaštitu vladavine prava.

Ovo poglavlje pravne tekovine se sastoji iz oblasti pravosuđa, antikorupcije, temeljnih prava i prava građana EU. Pored potrebe za potpunim usklađivanjem nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekovinom EU, potrebno je da zemlja kandidat ostvaruje vidljive i mjerljive rezultate u primjeni tih zakona. Pravna tekovina iz oblasti antikorupcije se sastoji od niza Konvencija UN i Savjeta Evrope, kao i odluka i preporuka Evropskog savjeta. Zemlja kandidat se mora u potpunosti uskladiti s pravnom tekovinom u ovoj oblasti, ali i pokazati spremnost da ostvari vidljive rezultate kako u prevenciji, tako i u borbi protiv korupcije.

Oblast temeljnih prava sadrži niz konvencija, protokola, povelja i deklaracija koje država kandidat mora uvesti u svoj pravni sistem, a pri tome takođe obezbijediti efikasno sprovođenje.

Prava građana EU obuhvataju uslove za ostvarivanje prava državljanima zemalja članica EU. Ovdje spadaju pravo glasa i kandidovanja na izborima za Evropski parlament, pravo glasa i kandidovanja za lokalne izbore, pravo slobodnog nastanjivanja na teritoriji EU i diplomatska i konzularna zaštita. Većina pravne tekovine iz ove oblasti su odluke i direktive koje većinom stupaju na snagu tek danom ulaska u EU.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u martu 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Svetlana Rajković**, generalna direktorica za međunarodnu pravnu saradnju i evropske integracije u Ministarstvu pravde, šef radne grupe je **Mira Cerović**, savjetnik u MUPu. Sekretar radne grupe je **Miloš Radonjić** iz MVPEI. Radnu grupu čini 44 članova (42 iz državnih institucija i 2 iz civilnog sektora).*

Osnovni cilj realizacije svih aktivnosti prepoznatih u okviru ovog poglavlja jeste da se omogući slobodno kretanje ljudi, uz garantovanje njihove bezbjednosti.

Ovo poglavlje pravne tekovine sadrži više podoblasti: migracije, azil, vizna politika, vanjske granice i Šengen, pravosudna saradnja u građanskim i krivičnim stvarima, policijska saradnja i borba protiv organizovanog kriminala, borba protiv terorizma, saradnja u oblasti droga, carinska saradnja i falsifikovanje eura.

**Prethodni šef radne grupe, od obrazovanja do juna 2014. bio je Dragan Pejanović, sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova.*

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u julu 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Anđelko Lojpur**, profesor na univerzitetu Crne Gore, šef radne grupe je **Smiljana Prelević**, sekretarka Ministarstva nauke. Sekretar radne grupe je **Marko Mrdak** iz MVPEI. Radnu grupu čini 26 članova (8 iz državnih institucija i 18 iz civilnog sektora).*

Evropska unija poklanja posebnu pažnju nauci i istraživanju jer ova oblast predstavlja jedan od najznačajnijih elemenata razvoja svake države. Znanje, kao najznačajniji intelektualni resurs, vremenom sve više dobija na važnosti, a uspostavljanje stabilnog naučnog sistema postaje osnova modernog društva i pokretač unapređenja životnog standarda.

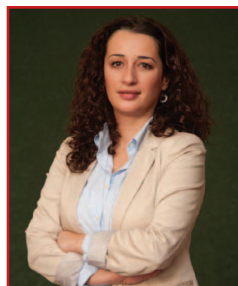
Svojom strategijom i programima, EU je obezbjedila kvalitetne uslove za razvoj naučno-istraživačke djelatnosti, što zahvaljujući temeljnom naučnom pristupu i inovacijama pogoduje ekonomskom rastu. Kako bi se u predstojećem periodu posvetila posebna pažnja glavnoj ideji Lisabonske strategije, da učini EU najkonkurentnijom i najdinamičnijom svjetskom ekonomijom, države članice su odlučile da povećaju ulaganja u nauku i istraživanje na 3% BDP-a i time posredno podstaknu konkurentnost i rast nacionalnih privreda.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

Radna grupa je formirana u julu 2012. Pregovarač za ovo poglavlje je **Anđelko Lojpur**, profesor na univerzitetu Crne Gore, šef radne grupe je **Mubera Kurpejović**, pomoćnica ministra prosvjete i sporta. Sekretar radne grupe je **Melita Rastoder** iz MVPEI. Radnu grupu čini 41 član (18 iz državnih institucija i 23 iz civilnog sektora).

Ovo poglavlje obuhvata oblasti obrazovanja i obuke, mladih i sporta, kulture, pristupa obrazovanju, programe i druge instrumente EU.

Oblasti obrazovanja i kulture su u nadležnosti zemalja članica. Evropska unija raspoloživim mehanizmima doprinosi razvoju obrazovanja i mobilnosti.

EU preduzima konkretne mjere kako bi obrazovanje postalo dio strategije zapošljavanja i kako bi EU postala svjetski centar znanja. EU promovise očuvanje kulturnih dobara s evropskim vrijednostima, pruža podršku ljudima iz oblasti kulture za život i rad u drugim evropskim državama, podstiče slobodnu cirkulaciju kulturnih i umjetničkih proizvoda i djela širom EU i stimuliše dijalog među različitim kulturama.

EU teži obezbjeđivanju jednakih uslova za sticanje znanja neophodnih za uključivanje u društvene procese, istovremeno vodeći računa o nacionalnoj, regionalnoj, kulturnoj i jezičkoj raznolikosti, suverenitetu obrazovne politike država članica, kao i podsticanju saradnje između država članica.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

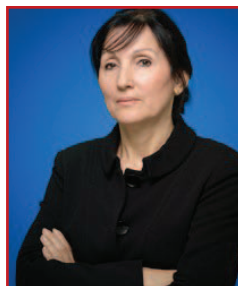
*Radna grupa je formirana u januaru 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Daliborka Pejović**, državna sekretarka Ministarstva održivog razvoja i turizma, šef radne grupe je **Ivana Vojinović**, generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu i klimatske promjene u Ministarstvu održivog razvoja i turizma. Sekretar radne grupe je **Sanja Radović** iz MVPEI. Radnu grupu čini 61 član (50 iz državnih institucija i 11 iz civilnog sektora).*

Politike EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena imaju za cilj da promovišu održivi razvoj, prelazak na ekonomiju s niskom emisijom ugljen-dioksida i efikasnim iskorištavanjem resursa i zaštitu životne sredine za sadašnje i buduće generacije.

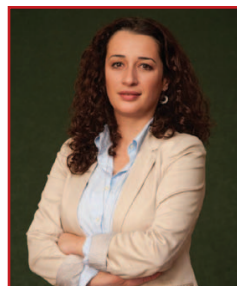
Pravna tekovina obuhvata horizontalno zakonodavstvo, kvalitet vazduha, klimatske promjene, upravljanje otpadom, upravljanje vodama, zaštitu prirode, industrijsko zagađivanje, hemikalije, buku i civilnu zaštitu. Ciljevi zaštite životne sredine su zaštita očuvanja zdravlja i života ljudi, kvaliteta ekosistema, zaštita biljnih i životinjskih vrsta i kulturnih dobara čiji je tvorac čovjek, očuvanje ravnoteže i ekološke stabilnosti prirode, racionalno i adekvatno korišćenje prirodnih resursa. Pregovori u ovoj oblasti su dobra prilika za unapređenje zaštite životne sredine kao neophodnog preduslova za sprovođenje principa i standarda održivog razvoja.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

Radne grupa je formirana u januaru 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Daliborka Pejović**, državna sekretarka Ministarstva održivog razvoja i turizma, šef radne grupe je **Rada Marković**, pomoćnica direktora Uprave za inspeksijske poslove. Sekretar radne grupe je **Melita Rastoder** iz MVPEI. Radnu grupu čini 42 članova (30 iz državnih institucija i 12 iz civilnog sektora).

Ovo poglavlje razmatra teme i pitanja podijeljene u dvije cjeline: zaštita potrošača i zaštita zdravlja.

Zaštita ekonomskih interesa potrošača, informisanje i edukacija potrošača, kao i efikasna zaštita njihovih interesa čine osnov politike zaštite potrošača u Evropskoj uniji.

Ključna pitanja u oblasti bezbjednosti proizvoda su: opšta bezbjednost proizvoda, obmanjujući proizvodi i brza razmjena informacija o opasnim proizvodima. Ključna pitanja u oblasti zaštite ekonomskih interesa potrošača su: sklapanje ugovora na daljinu; ugovori sklopljeni van poslovnih prostorija; odredbe koje se protive načelima savjesnosti i poštenja (nepravične odredbe u potrošačkim ugovorima); prodaja robe široke potrošnje i prijetećim garancijama; isticanje cijena proizvoda ponuđenih potrošačima; obmanjujuće i komparativno reklamiranje; nelojalna komercijalna praksa; vremenski podijeljeno korišćenje nepokretnosti, dugoročnih proizvoda za odmor, preprodaje i razmjene; putni aranžmani, aranžmani za odmore i aranžmani za organizovana putovanja; distanciona prodaja; odgovornost za neispravne proizvode; sudska i upravna zabrana; potrošački krediti; saradnja između organa nadležnih za zaštitu potrošača.

Zaštita zdravlja odnosi se na usklađivanje pristupa politici javnog zdravlja među državama članicama Evropske unije, a ostvaruje se kroz unapređenje zdravlja i nadzor nad ostvarivanjem ciljeva zdravstvene politike, kroz borbu protiv zaraznih bolesti, rijetkih bolesti i raka, sprečavanje zavisnosti i nezgoda, kao i bolesti povezanih sa zagađenjem okoline. Ova podoblast, takođe, razmatra pitanja prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj zaštiti, mentalno zdravlje, krvi, tkiva, ćelija i organa, prevencije povreda, zaraznih bolesti, rijetkih bolesti, kao i sprečavanja zloupotrebe alkohola i droga i kontrolu duvana.

Ciljevi EU politike za zaštitu zdravlja su: usklađivanje zakonodavstva koje se odnosi na zdravstvenu zaštitu unutar Unije, zaštita građana od prijetnji zdravlju, promovisanje politika koje vode do zdravijih životnih stilova, doprinos smanjenju pojave većih bolesti u Uniji, doprinos razvoju efikasnijih zdravstvenih sistema, pružanje zdravstvene informacije, davanje prava građanima na izražavanje mišljenja o zdravstvenim pitanjima.

Mjere zajedničke politike EU uključuju zajedničku regulaciju između potrošačkih i poslovnih organizacija te smjernice za dobru praksu, kao i zakonodavstvo koje se odnosi na zaštitu potrošača.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u aprilu 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Nikola Vukićević**, generalni direktor za budžet u Ministarstvu finansija, šef radne grupe je **Mitar Bajčeta**, samostalni savjetnik u Ministarstvu finansija. Sekretar radne grupe je **Đorđe Janković** iz MVPEI. Radnu grupu čini 31 član (27 iz državnih institucija i 4 iz civilnog sektora).*

Carinska unija predstavlja jedinstveno carinsko područje 28 zemalja članica Evropske unije u kojem se odvija ukupna unutrašnja trgovina i promet robom između zemalja članica, bez carinskih formalnosti, odnosno bez carinskog nadzora nad robom i bez naplate carinskih davanja.

Osnovni ciljevi Carinske unije su stvaranje zone slobodne trgovine, jačanje ekonomskih odnosa među državama članicama EU, ubrzanje razvoja trgovinskih aktivnosti, podizanje životnog standarda i osiguranje boljih mogućnosti zapošljavanja, povećanjem produktivnosti i postizanjem finansijske stabilnosti.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana aprila 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Igor Noveljić**, sekretar Ministarstva ekonomije, šef radne grupe je **Goran Šćepanović**, pomoćnik ministra ekonomije. Sekretar radne grupe je **Jelena Leković** iz MVPEI. Radnu grupu čine 24 člana (22 iz državnih institucija i 2 iz civilnog sektora).*

Ovo poglavlje obuhvata sve aspekte djelovanja EU na međunarodnom planu, uključujući zajedničku trgovinsku politiku, bilateralne sporazume s trećim zemljama, kao i razvojnu politiku i humanitarnu pomoć.

Zajednička trgovinska politika obuhvata trgovinu robom i uslugama, komercijalne aspekte intelektualne svojine, direktne strane investicije, politiku izvoza, kao i mjere zaštite trgovine. Njeni ciljevi su: doprinos razvoju svjetske trgovine, postepeno ukidanje ograničenja u međunarodnoj trgovini i direktnim stranim investicijama, kao i smanjenje carinskih i drugih barijera.

EU je zaljučila brojne sporazume s trećim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama. Do sada je potpisala preko 200 različitih ugovora o slobodnoj trgovini. Pored toga carinska unija uspostavljena je sa Turskom, Andorom i San Marinom. Sporazumi o partnerstvu i saradnji potpisani su sa Rusijom.

Obaveza države koja pristupa Evropskoj uniji je da osigura da svi ugovori/sporazumi slobodnoj trgovini, investicijama i ekonomskoj saradnji budu usklađeni s pravnom tekovinom EU.

Kada je riječ o zahtjevima u pogledu razvojne politike i humanitarne pomoći, od Crne Gore se očekuje da uskladi domaće zakonodavstvo s pravnom tekovinom EU, međunarodnim obavezama koje prihvataju države članice EU i da obezbijedi kapacitete za učestvovanje u razvojnoj i humanitarnoj pomoći namjenjenoj zemljama u razvoju i najmanje razvijenim zemljama.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u aprilu 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je državni sekretar za evropske integracije ambasador **Aleksandar Andrija Pejović**, šef radne grupe je ambasador **Vladimir Radulović**, državni sekretar za politička pitanja u Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija. Sekretar radne grupe je **Milena Šofranac** iz MVPEI. Radnu grupu čini 35 članova (29 iz državnih institucija i 6 iz civilnog sektora).*

U okviru ove oblasti obrađuju se pitanja odnosa države kandidata sa Evropskom unijom i njenim institucijama. Ovo poglavlje se bavi pitanjima Zajedničke, vanjske i bezbjednosne politike, kao i Zajedničke, bezbjednosne i odbrambene politike Evropske unije. U fokusu se nalazi pristupanje i usaglašavanje Crne Gore sa deklaracijama i odlukama Savjeta Evropske unije i Visokog predstavnika za vanjsku politiku EU.

U ovom poglavlju se pregovara o ukupnom bezbjednosnom i odbrambenom sistemu, u saradnji s međunarodnim organizacijama. Ono se sastoji se iz više podoblasti: Saradnja s međunarodnim organizacijama (posebno Savjet Evrope i Ujedinjene nacije), kontrola naoružanja, Evropska bezbjednosna i odbrambena politika, politički dijalog s EU, saradnja s NATO-om, borba protiv terorizma.

Poglavlje Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika podrazumijeva i regulisanje učešća države kandidata u misijama i vojno – odbrambenim institucijama i organizacijama koje su od interesa za Evropsku uniju. U prvom redu se ističe saradnja države kandidata s NATO-om i učešće u mirovnim misijama.

Takođe, zemlja kandidat za članstvo u EU mora imati razvijen sistem kontrole naoružanja, koji se zasniva na normativnom okviru usklađenom s pravnom tekovinom EU.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

*Radna grupa je formirana u aprilu 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Nikola Vukićević**, generalni direktor za budžet u Ministarstvu finansija, šef radne grupe je **Ana Krsmanović**, pomoćnica ministra finansija. Sekretar radne grupe je **Aleksandar Nikčević** iz MVPEI. Radnu grupu čini 24 člana (20 iz državnih institucija i 4 iz civilnog sektora).*

Ovo poglavlje se odnosi na standarde, metode i međunarodno prihvaćena, i u skladu s EU, načela unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru i kontrolu trošenja sredstava iz fondova Evropske unije. Finansijski nadzor obuhvata četiri glavne oblasti: javna unutrašnja finansijska kontrola (PIFC), eksterna revizija, zaštita finansijskih interesa EU i zaštita eura od krivotvorenja.

Osnovni ciljevi ovog poglavlja su: finansijska stabilnost država članica, sprečavanje zloupotrebe finansijskih sredstava, doprinos efikasnijem, uspješnijem i odgovornijem trošenju novca iz budžeta države i EU, predstavlja značajan mehanizam za borbu protiv korupcije.

Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola doprinosi unapređenju discipline i transparentnosti u korišćenju javnih sredstava, sredstava EU, kao i zaštiti finansijskih interesa EU.

Pregovarač

Šef RG

Sekretar RG

Radna grupa je formirana u aprilu 2013. Pregovarač za ovo poglavlje je **Nikola Vukićević**, generalni direktor za budžet u Ministarstvu finansija, šef Radne grupe je **Miodrag Radonjić**, pomoćnik ministra finansija. Sekretar radne grupe je **Vladana Mitrović** iz MVPEI. Radnu grupu čini 26 članova (22 iz državnih institucija i 4 iz civilnog sektora).

Ovo poglavlje obuhvata pravila o sopstvenim sredstvima koja predstavljaju finansijske prihode budžeta EU.

Kako bi svaka zemlja članica Evropske unije imala pravo na korišćenje sredstava iz zajedničkog budžeta Evropske unije, mora imati i obavezu uplate u budžet. Zajednički budžet se puni iz tri osnovne vrste prihoda: tradicionalnih sopstvenih sredstava (prihodi od carina), sopstvenih sredstava po osnovi poreza na dodanu vrijednost (PDV) kao i sopstvenih sredstava iz uplata država članice na temelju bruto nacionalnog dohotka (BND).

Budžet EU finansira ogroman niz aktivnosti, od ruralnog razvoja i zaštite životne sredine do vanjskih granica zaštite i unapređenja ljudskih prava. Evropska komisija, Savjet i Parlament imaju pravo glasa o visini budžeta i načinu njegovog raspoređivanja. Međutim, Evropska komisija i zemlje članice su odgovorne za potrošnju sredstava iz budžeta.

EU je izdvojila 959,988 milijardi eura za period od 2014-2020.

Pregovarač

Ovo poglavlje se bavi učešćem buduće države članice u radu institucija Evropske unije.

To podrazumijeva određivanje broja predstavnika u institucijama, broj glasova i način glasanja u određenim tijelima. Ovdje se, prije svega misli na broj glasova u Evropskom savjetu i Savjetu ministara EU. Precizno se utvrđuje koji broj glasova će buduća država članica imati kada se odlučuje u okviru Savjeta u slučajevima kada se odluke donose kvalifikovanom većinom.

Svaka država pristupanjem dobija mogućnost da dobije i jednog komesara u sastav Evropske komisije. Kada je riječ o Evropskom parlamentu, država stupanjem u članstvo ima pravo da njeni državljani budu birani za članove Evropskog parlamenta, kao i da njeni građani glasaju. Lisabonski ugovor je odredio ukupan broj poslanika Evropskog parlamenta. Koliko će svaka država članica imati poslanika u kom sazivu, određuje Savjet EU prije svih izbora.

Nakon pristupanja, nova država članica stiče pravo da imenuje sudiju u Sud Evropske unije. Takođe, guverneri narodnih banaka svake države članice učestvuju u radu Evropske centralne banke. Osim toga, svaka država članica ima svog predstavnika u Evropskom revizorskom sudu, Evropskom ekonomskom i socijalnom komitetu, Komitetu regiona i dr.

Pregovarač

Ovo poglavlje će se pregovarati na samom kraju procesa. Ono uključuje sva pitanja koja se javljaju tokom pregovora a nijesu obuhvaćena nekim drugim poglavljem pravne tekovine.

KANCELARIJA ZA PODRŠKU GLAVNOM PREGOVARAČU

Kancelarija glavnog pregovarača obavlja poslove iz domena: podrške realizaciji poslova i dnevnih aktivnosti glavnog pregovarača, organizacije i praćenja sastanaka glavnog pregovarača s domaćim i stranim predstavnicima u zemlji i inostranstvu, pripreme sastanaka i posjete glavnog pregovarača, kao i učešća na javnim događajima. Kancelarija koordinira poslove s pregovaračkom strukturom i ostalim relevantnim subjektima procesa pristupanja. Dio Kancelarije glavnog pregovarača, koji svoju djelatnost vrši u okviru Misije Crne Gore pri Evropskoj uniji, prevashodno je usmjeren na komunikaciju s predstavnicima institucija Evropske unije, u prvom redu Evropske komisije i Savjeta, kao i stalnim predstavništvima država članica pri EU. Kancelarija glavnog pregovarača u Misiji Crne Gore pri EU predstavlja kanal komunikacije pregovaračke strukture (na operativnom planu pregovarača, šefova i sekretara radnih grupa za pripremu pregovora o poglavljima) s Evropskom komisijom. Zadužena je za koordinaciju dostave materijala i dokumenata iz pregovaračkog procesa u oba smjera, između pregovaračke strukture i EU. Kancelarija glavnog pregovarača ima devet članova, od kojih su sedam u Podgorici i dva u Briselu. Njenim radom rukovodi šef Kancelarije.

SEKRETARIJAT PREGOVARAČKE GRUPE

Sekretarijat Pregovaračke grupe, je zadužen za koordiniranje poslova koji proizlaze iz pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, pripremu analitičkog pregleda usklađenosti zakonodavstva CG s pravnom tekovinom EU; izradu izvještaja tokom pregovora, tehničku pripremu za rad radnih grupa za pregovore po pojedinim poglavljima, tehničku pripremu predloga pregovaračkih pozicija, pripremu sastanaka Državne delegacije i Pregovaračke grupe i koordinaciju elektronske baze podataka za praćenje pregovora. Sekretarijat je formiran u februaru 2012. Odlukom o uspostavljanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore EU. Sekretarijat ima osamnaest članova, predstavnika MVPEI, a njegovim radom rukovodi sekretar Pregovaračke grupe, koga na predlog šefa Državne delegacije i uz saglasnost glavnog pregovarača imenuje i razrješava Vlada.

Miodrag Radović

Sekretar Pregovaračke grupe

Tatjana Tomić

Sekretar RG 1,6

Dragana Garbin

Sekretar RG 19

Milena Biro

Sekretar RG 3, 4, 5

Marko Mrdak

Sekretar RG 7, 8, 25

Zorka Kordić

Sekretar RG 9, 17

Melita Rastoder

Sekretar RG 10, 26, 28

Velimir Šljivančanin

Sekretar RG 11, 13

Srđan Četković

Sekretar RG 2, 12

Amina Bajrović
Sekretar RG 14, 21

Sanja Radović
Sekretar RG 15, 27

Đorđe Janković
Sekretar RG 16, 29

Ana Tomković
Sekretar RG 18

Vladana Mitrović
Sekretar RG 20, 33

Bojan Vujović
Sekretar RG 22

Violeta Berišaj
Sekretar RG 23

Miloš Radonjić
Sekretar RG 24

Jelena Leković
Sekretar RG 30

Milena Šofranac
Sekretar RG 31

Aleksandar Nikčević
Sekretar RG 32

**Prethodni sekretar Pregovaračke grupe, od obrazovanja do septembra 2014. bio je Milivoje Jurišić.*

UMJESTO ZAVRŠNE RIJEČI...

Uspjeh koji smo ostvarili na evropskom putu, nakon dvije godine pregovora, rezultat je višegodišnjih temeljnih priprema, dobre organizacije i koordinacije posla, marljivog rada, ozbiljnosti i odgovornosti. Pregovaračka struktura, koja broji više od 1300 ljudi direktno uključenih u pregovore, dala je nemjerljiv doprinos u ispunjavanju evropskih zadataka i napredovanju prema članstvu u EU. Takođe, cijelo crnogorsko društvo je pokazalo izuzetnu posvećenost, duh saradnje i zajedništva u ostvarenju zajedničke misije- budućeg članstva Crne Gore u EU.

Rezultat raduje, ali i obavezuje da istim tempom, kvalitetom i posvećenošću nastavimo dalje. Svjesni smo da trčimo najvažniju dionicu evropskog maratona i da rezultat, u najvećoj mjeri, zavisi od nas. Motiv više je to što reforme ne sprovodimo zbog Unije nego zbog nas samih, zbog višeg kvaliteta života i bolje budućnosti svih nas.

Nakon dvije godine pregovora možemo reći da smo postavili sigurne i dobre temelje naše evropske budućnosti. I više od toga. Spremni smo da u narednom periodu nastavimo odlučnim koracima prema Evropi.

me4.eu
eu4.me
ja za evropu evropa za mene